

Kimitoön

En bedömning av investeringsbehovet i intensifierat serviceboende

---

Fullmäktiges aftonskola

10.10.2017

Hur ser serviceboendet för äldre ut år 2021 ifall landskapsreformen förverkligas?

Vad vet vi?

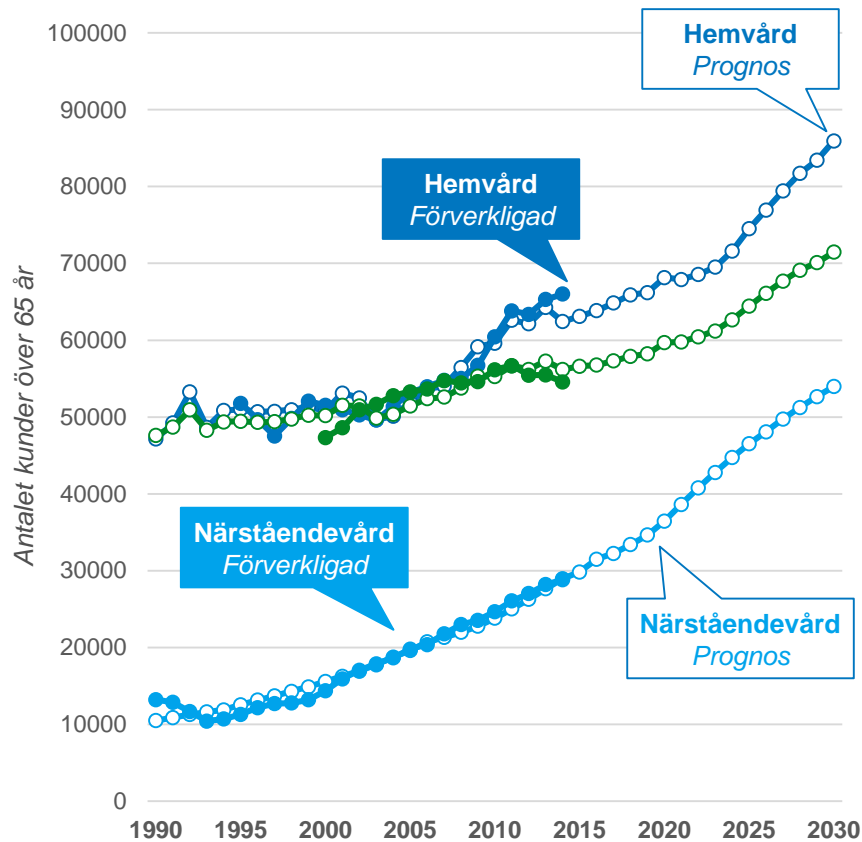
- Målstruktur för tillfället på Kimitoön:
  - Ungefär 110 platser i serviceboende
  - 91% av äldre bor hemma
- På Kimitoön finns det ungefär 190 platser redan i nuläget
- Från landskap som redan övergått till samproduktionsområden ligger andelen som bor hemma vid 93-94%
- De ekonomiska målen för reformen är höga

Vad vet vi inte?

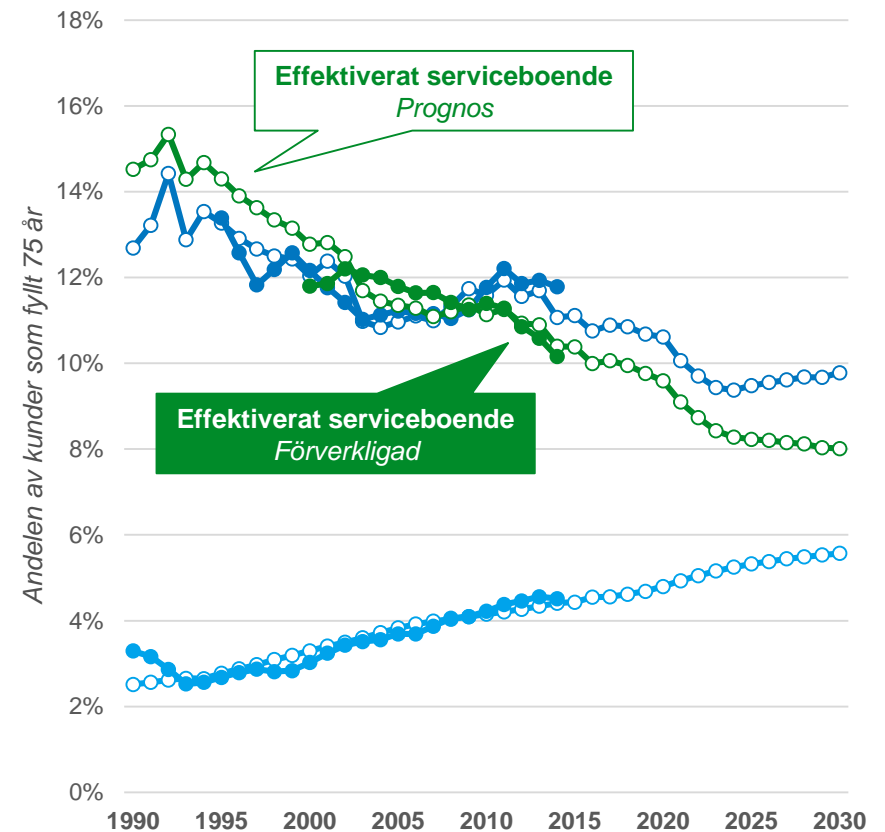
- Vi vet inte hur valfriheten eller motsvarande t.ex. servicesedel kommer att se ut:
  - T.ex. om det kommer en servicesedel så vet vi inte hur enskilda kunderna kommer att välja mellan de privata och offentliga producenterna eftersom vi känner inte till priset på servicesedeln

Bakgrund om läget i Finland: Enligt basscenariet ökar kundmängderna inom äldreomsorgen, men förutom närståendevård sjunker täckningsgraden

Antalet kunder inom äldreomsorgen, kunder över 65 år i Finland

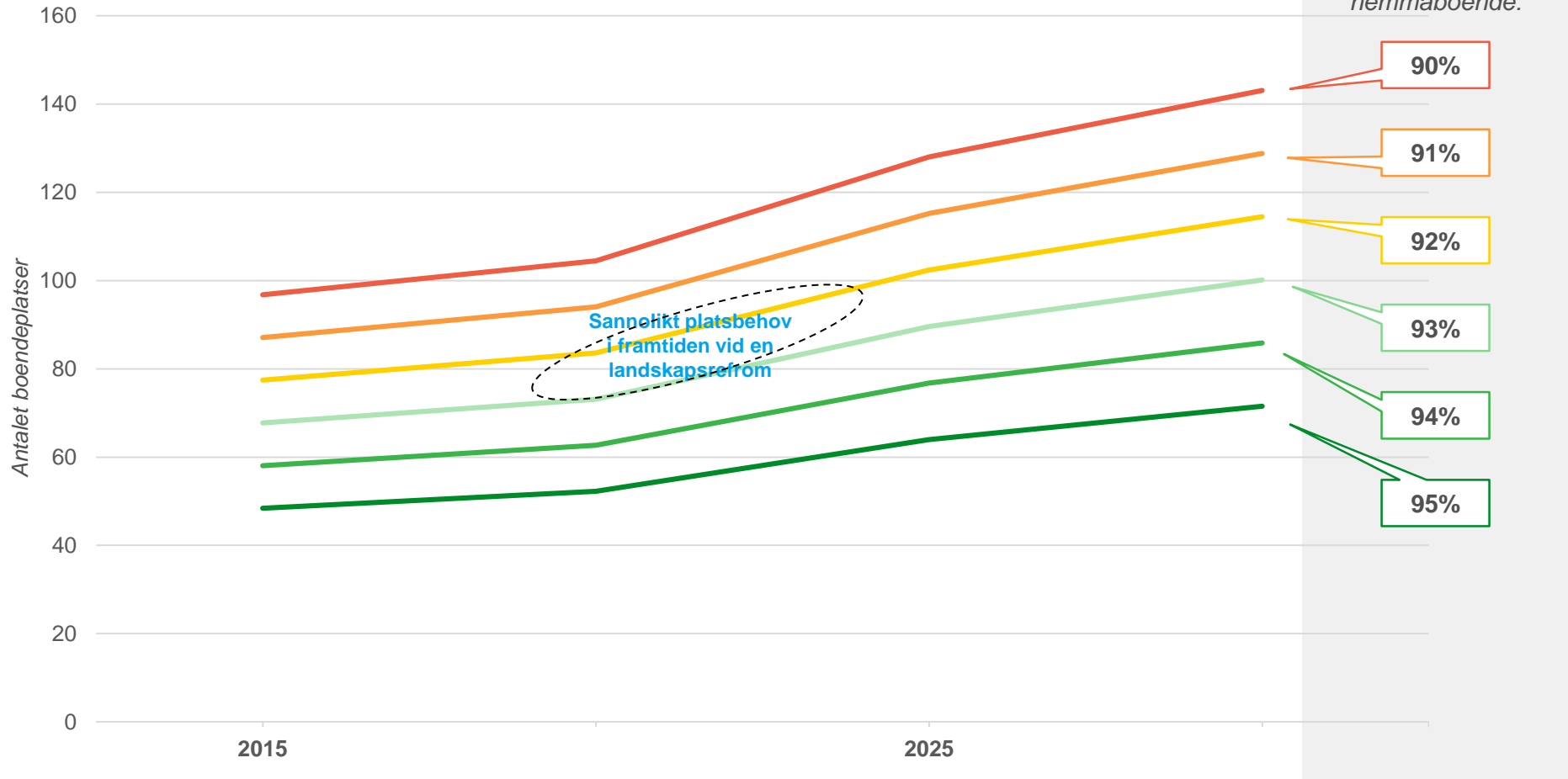

Andelen kunder inom äldreomsorgen, personer som fyllt 75 år i Finland

Hur ser serviceboendet för äldre ut år 2021 på Kimitoön?

Scenarierna för utvecklingen av antalet serviceboendeplatser (+75v, 2015-2035)

Uträckningarna innefattar endast +75 åringara. För yngre patienter bör reserveras ca 10-15 platser

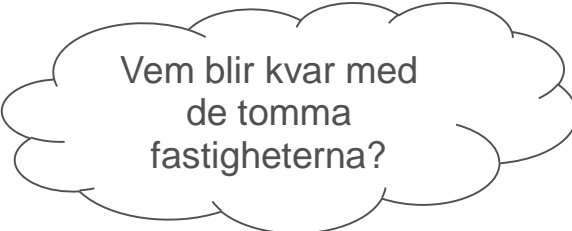
Utbudet för serviceboende och institutionsvård för äldre på Kimitoön år 2017

Vid en lanskapsreform behövs det sannolikt ca 70-90 platser

Effektiverade serviceboendeplatser och institutionsvård på Kimitoön

Egen produktion	
Boende enhet	Antal platser
Almahemmet	32
Hannahemmet*	59
Silverhemmet	17
Sammanlagt	108

Privat produktion	
Boende enhet	Antal platser
Lokal A	7
Lokal B	12
Esperi	32
Attendo	32
Sammanlagt	83

Vem blir kvar med
de tomma
fastigheterna?

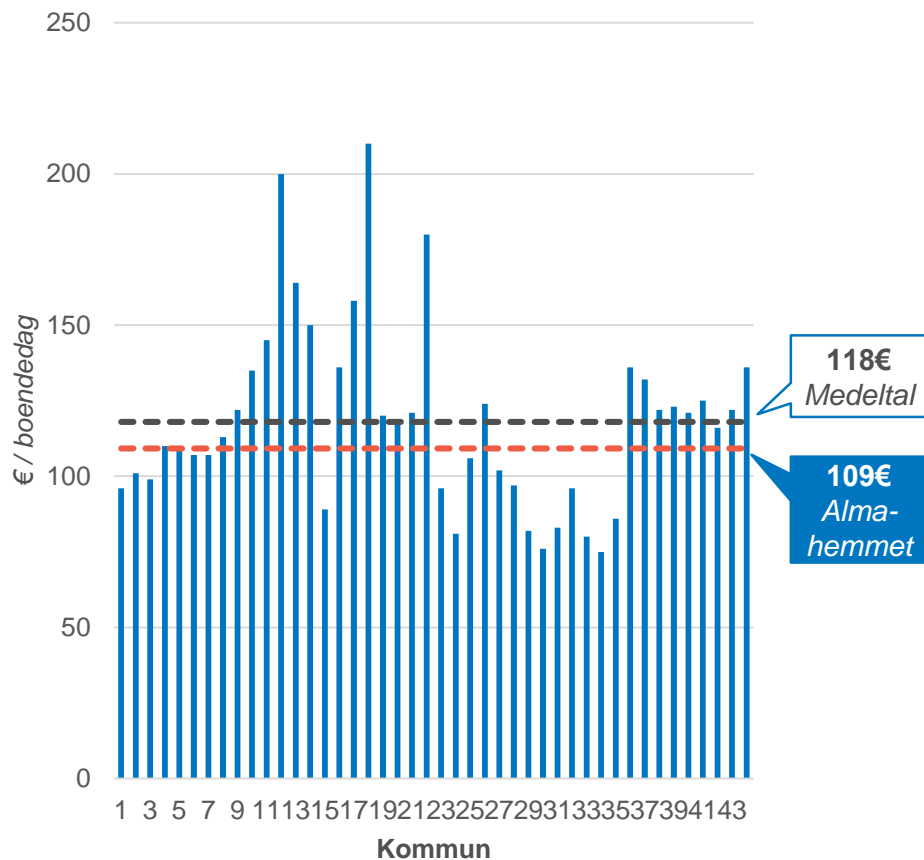
- Var kommer priset på servicesedeln att sätta sig?
- Hur väljer kunden sin boendeplats? Är kunden färdig att betala mera?

*31 platser mindre ifall institutionsvård bort ses

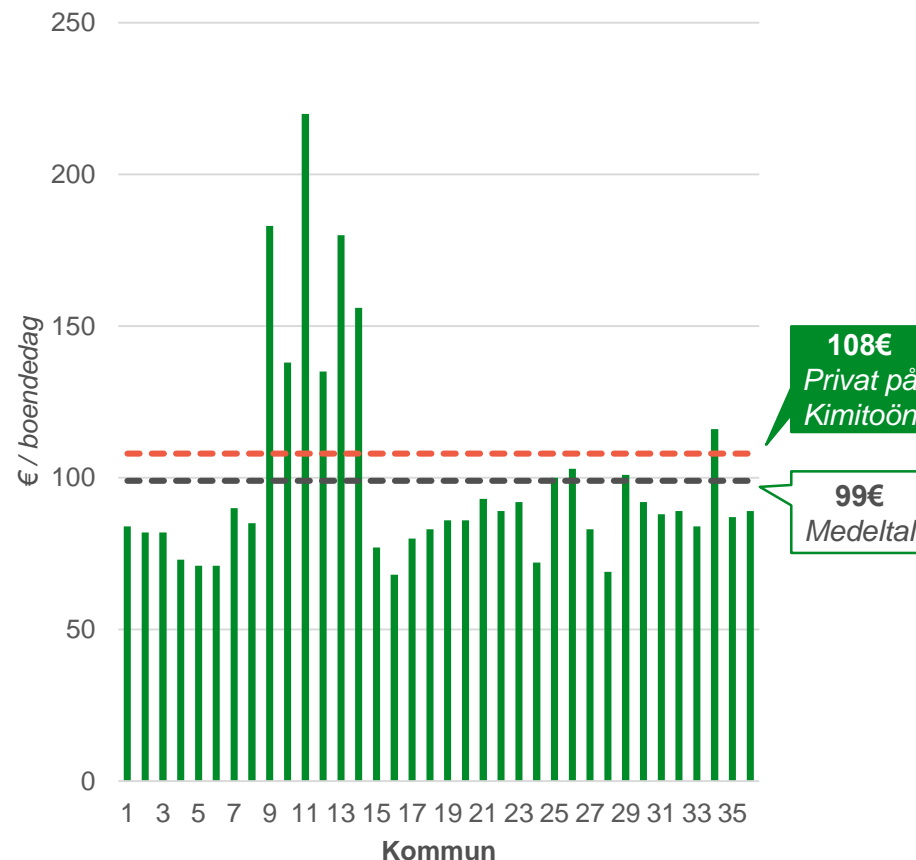
På vilken nivå kommer priset på servicesedeln eller motsvarande att sätta sej?

I Finland är privat produktion i medeltal 19 €/boendedag förmånligare än egen produktion

Kommunernas egen produktion av effektiverat serviceboende, €/boendedag, 2016

Kommunernas anskaffad privat produktion av effektiverat serviceboende, €/boendedag 2016

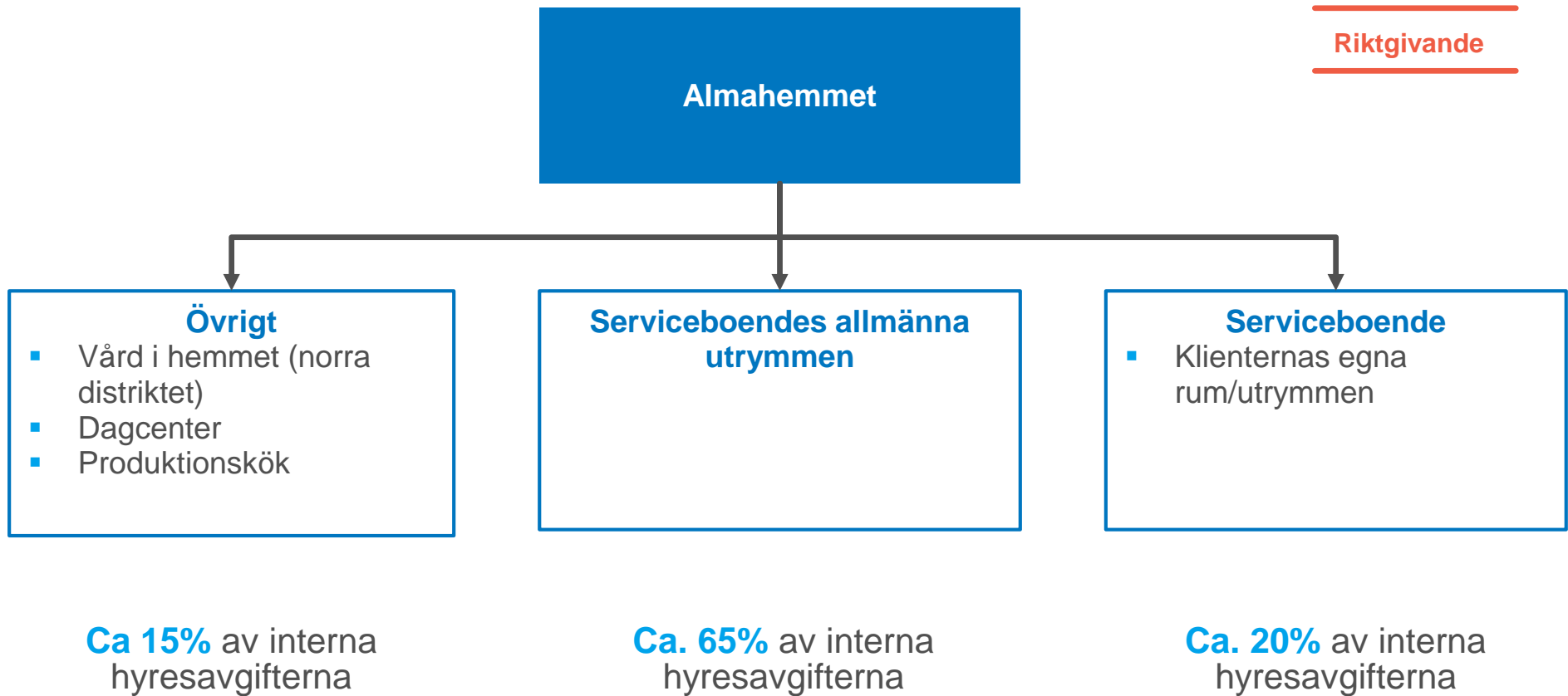
I serviceboende står kommunen i stora drag för kostnaderna av själva servicen, medan kunden betalar mat- och hyreskostnaderna

På Kimitoön bidrar kommunen även i matkostnaderna ifall kunden bor i en privatenhet

Kostnadskomponenterna i effektiverat serviceboende

Motsvarar Almahemmets nuvarande hyresavgift för serviceboende de verkliga kostnaderna?

Den totala egna produktionskostnaden för serviceboende är en aning högre än privat produktion i nationellt medeltal

Kundhyran i egen produktion är låg p.g.a. att kostnader allokeras på själva servicen

Egen produktion (Almahemmet) - € / boendedag

Investeringsalternativ	Service	Hyra	Mat	Total
Investeringen höjer hyrorna jämnt i hela fastigheten				
1. Sprinkling (100k€)	112 €	6 €	14 €	132 €
2. Delvis renovering (1,3M€)	113 €	6 €	14 €	133 €
3. Fullständig renovering (3,9M€)	123 €	9 €	14 €	146 €
Investeringen höjer enbart på hyrorna i serviceboende				
1. Sprinkling (100k€)	112 €	6 €	14 €	132 €
2. Delvis renovering (1,3M€)	113 €	6 €	14 €	134 €
3. Fullständig renovering (3,9M€)	124 €	9 €	14 €	148 €

Den nuvarande serviceavgiften är 109 €/boendedag. P.g.a. en för låg internhyra av fastigheten kommer avgiften att stiga till 112 € även utan investeringar.

↑ ↑
Investeringarna höjer både på kundens andel av hyran samt servicens kostnad eftersom en del av hyreskostnaderna ingår i serviceavgiften

Privat produktion - € / boendedag

	Service	Hyra	Mat	Total
Nuvarande genomsnitt på Kimitoön	108 €	19 €	18 €	145 €
Ifall serviceproduktionen uppnådde nationellt medeltal*	99 €	19 €	14 €	132 €

*) Serviceavgiften motsvarar Kuntamaisemas genomsnitt. Hyreskostnaderna har antagits motsvara nuvarande privat nivån på Kimitoön. Kostnaderna för mat har antagits uppnå samma nivå som kommunens egen nivå ifall volymerna ökar från nuläget.

Uppehållet av Almahemmets 32 boendeplatser varierar mellan ~1,5-1,7M€ per år beroende på produktionsätt

De låga hyrorna innebär att återbetalningstiden på investeringen skulle bli lång

Egen produktion (Almahemmet, 32 platser) - € / år

Investeringsalternativ	Service	Hyra	Mat	Total	Återbetalningstid
Investeringen höjer hyrorna jämnt i hela fastigheten					
1. Sprinkling (100k€)	1 291k€	65k€	165k€	1 520k€	1,5 år
2. Delvis renovering (1,3M€)	1 304k€	69k€	165k€	1 537k€	18,9 år
3. Fullständig renovering (3,9M€)	1 413k€	101k€	165k€	1 678k€	38,8 år
Investeringen höjer enbart på hyrorna i serviceboende					
1. Sprinkling (100k€)	1 291k€	65k€	165k€	1 520k€	1,5 år
2. Delvis renovering (1,3M€)	1 306k€	69k€	165k€	1 540k€	18,8 år
3. Fullständig renovering (3,9M€)	1 433k€	107k€	165k€	1 704k€	36,6 år

Investeringarna höjer både på kundens andel av hyran samt servicens kostnad eftersom en del av hyreskostnaderna ingår i serviceavgiften

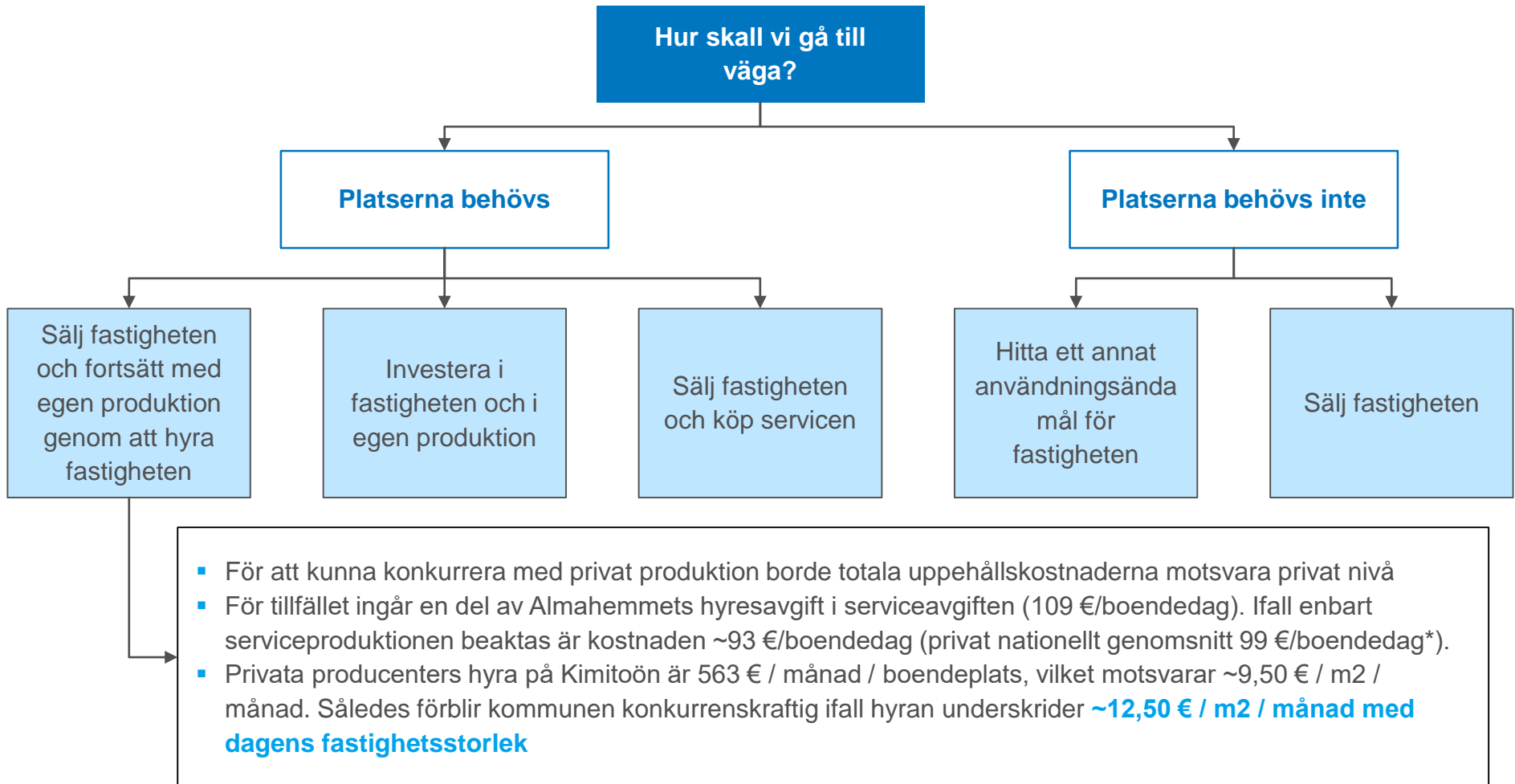
Återbetalningstiderna blir längre ifall användningsgraden av fastigheten är lägre än den nu antagna 100%

Privat produktion (32 platser) - € / år

	Service	Hyra	Mat	Total
Nuvarande genomsnitt på Kimitoön	1 243k€	216k€	205k€	1 665k€
Ifall serviceproduktionen uppnådde nationellt medeltal*	1 141k€	216k€	165k€	1 521k€

*) Serviceavgiften motsvarar Kuntamaisemas genomsnitt. Hyreskostnaderna har antagits motsvara nuvarande privat nivån på Kimitoön. Kostnaderna för mat har antagits uppnå samma nivå som kommunens egen nivå ifall volymerna ökar från nuläget.

Möjliga slutsatser från kommunens synvinkel

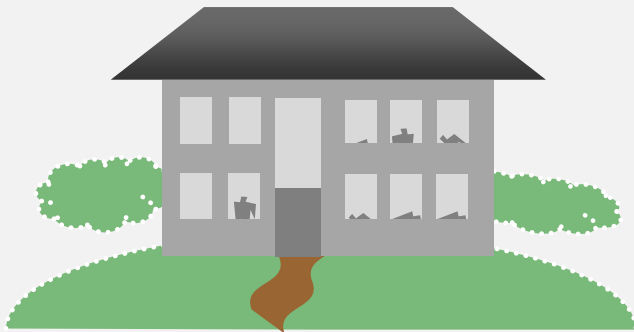

*) OBS! Det är möjligt att en del av hyran ingår i serviceavgiften även hos privata producenter

Hur ser framtiden ut? I boende- och servicekoncept betonas gemenskap och mångfaldighet starkare än förut

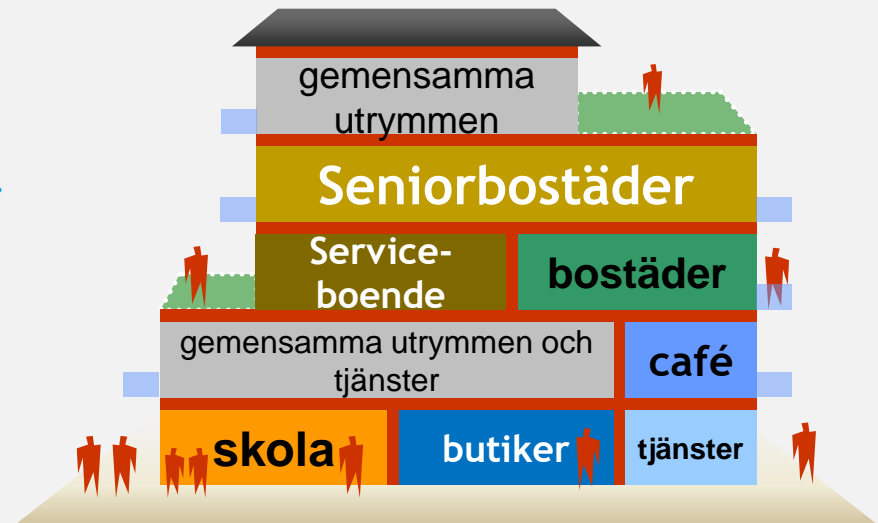
Traditionell verksamhetsmodell

- Isolerad äldreboende enhet:
  - Passiverande, arbetsintensiv omgivning

Framtidens verksamhetsmodell

- Integration till mångsidiga campus inom förorter
  - Aktiv omgivning, som stöder gemenskap och egenvård
  - Hem-till-dörr tjänster enligt de äldres behov

- De äldres framtida boende- och servicekoncept baserar sig på ca 35m2 bostäder som är transformerbara och mångsidiga: ägarlägenheter, hyreslägenheter, dementihem, 6-8 personers delade lägenheter, hinderlösa lägenheter och serviceboende
- Enhetens storlek bör vara tillräckligt stor – flera tiotals eller till och med hundratals platser. Bra exempel från Finland är bland annat Ruusukortteli i Åbo samt Kampens servicecenter

- En landskapsreform innebär högst antagligen att andelen äldre som bor hemma ökar fortsättningsvis. Detta har redan skett i t.ex. Eksote och Soite, som redan idag har samproduktion.
  - Om samma skulle ske på Kimitoön skulle det sammanlagda platsbehovet år 2021 vara ca 70-90 platser. För tillfället har Kimitoön 108 platser i egen produktion och dessutom finns det ca 80 platser som de privata aktörerna erbjuder

- För tillfället är Kimitoöns egen produktion konkurrenskraftig i jämförelse med den privata produktionen på Kimitoön. Däremot skulle en större investering i fastigheten innebära att den egna produktionen skulle bli klart dyrare än privat produktion.
  - Skillnaden för den del som kommunen betalar är 150 000-290 000 € per år, då man jämför med priset på köptjänster i andra kommuner. Prisskillnaden skulle vara mindre ifall Kimitoön skulle överföra en större del av fastighetskostnaderna på kunderna.

- Allokeringen av den interna hyran på Almahemmet borde ses över
  - För tillfället betalar kunder som bor på privata hem en mycket högre hyra än de som bor på Almahemmet. Detta beror på att kommunen subventionerar boendet på Almahemmet

- En större investering i Almahemmet innehåller stora risker. **Landskapsreformen kan medföra att fastigheten inte har några intäkter alls i framtiden.**
  - Redan en investering på 1,3 miljoner har en avbetalningstid på ca 13 år. I och med landskapsreformen kan kommunen endast räkna med säkra hyror i 3-5 år.